

ప ర ధ్యా నం

[క థా ని క]

= 'జ మ ద గ్ని' =

చొక్కా గుండీలైనా పెట్టుకోకుండా హడావిడి పడి ఎల్లాగైతేనేం అరగంట ఆలస్యంగా ఆఫీసుకు చేరుకోగలిగాడు కృష్ణమూర్తి.

కాని జేబులో తాళంచెవు లేవీ?

అయిన ఆలస్యం ఎల్లాగూ అయింది, పోనీ ఇంటికి పోయి వద్దామా అంటే, ఈమధ్య తనంటే బొత్తిగా గిట్టక మంశిపథుతున్న పెద్దగుమాస్తాతో వేగడం సాధ్యమైన పనికాదు.

అదృష్టవశాత్తూ పక్కగుమాస్తా తాళంచెవి తన అల్మారాకు సరిపోయింది. 'బ్రతికి పోయాంరా! భగవంతుడా' అనుకుంటూ తలుపు తెరిచి పనికి ఉపక్రమిద్దామని కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

ఇంతలో పెద్దగుమాస్తా గారు పిలుస్తున్నారంటూ జవాను రానేవచ్చాడు.

'నిన్న పంపించిన కాగితాలమీద నోట్ ఫుటప్ చేశావా?'

'చిత్తం చిత్తం! ఇదిగో పట్టుకొస్తున్నాను.'

పెళ్ళు లన్నీ వెతికినా ఆ కాగితాలు కనబడి చావవేం?

కొరడాదెబ్బలా హెడ్ క్లార్కు బల్లమీద గంట హెగుతూనే ఉన్నది.

'వస్తున్నానండి, వస్తున్నానండి' అని యెన్నిసార్లు మొత్తుకున్నా ఆయనతోందర ఆయనదే!

కోప మునిగింది! ఇంకేముంది? నిన్న ఇంటికి తీసుకుపోయిన కాగితాల్లో ఇవికూడా ఉన్నాయేమో!

వంటినిండా జెణ్ణులూ, శేల్లూ పాకినట్లయి కంగారు పడిపోతున్నాడు పాపం!

సమయం దొరికిందికదా అని నలుగురిమధ్య నిలబెట్టి పెద్దగుమాస్తా నానా చివాట్లూ పెడుతూ ఉంటే, అతనియందు సానుభూతిగల మిగిలిన గుమాస్తాలందరూ బిక్కమొగా లేసుకు చూస్తున్నారు. కొందరికి ఆయన్ని పట్టుకుని నమిలి మింగేద్దా మన్నంత కోపంకూడా వచ్చింది. అయినా ఏం కెయ్యడానికి ధైర్యంలేక అల్లాగే చతికిలబడిపోయారు.

అంతసేపు హంగామా చేసి, అన్ని చివాట్లు పెట్టినా, కసిదీరక క్రూర్యంతో కదను తొక్కుతూ, 'ఇవ్వాలే ఆ కాగితాలు కనబడకపోవాలి! చూడు ఏంచేస్తానో' అంటూ పెద్దగుమాస్తా అల్లా వెళ్లాడు.

'ఏం కాగితాలోయ్' అంటూ నారాయణ రావు వచ్చి పాడ్ కుళ్ళగించి చూస్తే ఆ కాగితాలు అక్కడే ఉన్నాయ్.

దాంతో కృష్ణమూర్తి గుండె కాస్త కుదుటబడింది.

నిజానికి అతను చాలా సజావైన మనిషి. అయితే ఏం? అతని కున్న ఉద్రేకం ఆ గుమాస్తా ఉద్యోగానికి పనికిరాదు. వెనక నాలుగు అయిదు పర్యాయాలు పెద్ద గుమాస్తా తప్ప రిమార్కులు వ్రాస్తే అందరినూదిరి ఊరు కోక వాటిని సరిదిద్ది కలెక్టరుముందు సమర్పించుకోవడమే ఆయన కితనిమీద ఇంతకోపం ఉండడానికి కారణం. ఆ కలెక్టరు ట్రాన్స్ ఫర్ అయిపోవడంతో ఈయనకు పట్టపగ్గాలు లేకపోయాయి.

కాగితాలుకనపడ్డా పెద్దగుమాస్తా రూడింపుమాత్రం వదలలేదు. ఈ నోట్లో ఈ పాయింటు ఎందుకు వదిలి పెట్టావనీ, ఇక్కడ ఇదిగూడా ఎందుకు వ్రాశావనీ సాధిస్తూనే ఉన్నాడు. ఆయన ఎన్నివారినా ఆనాడు కృష్ణమూర్తి మాత్రం సమాధానం చెప్పలేదు. పైగా ఇంటిదగ్గర మరచిపోయిన కాగితాల ప్రస్తావన వస్తుండేమోనని బిక్కు బిక్కుమంటూనే ఎన్ని అక్షతలైనా అల్లావేయించుకుంటూనే ఉన్నాడు.

మనిషన్నతర్వాత ఎంతవాడికైనా ఎప్పుడో ఒకప్పుడు, ఎందులోనో ఒకందులో పొరపాటుపడుతూ ఉండడం సహజమే! మంచి ఉద్యోగం గల మనిషి ఒక్కమాటు పొరపాటుపడ్డాడంటే మనస్సు కావేగం శాంతించేవరకూ అల్లా పొరపాట్లు వస్తూనేఉంటాయి.

ఆనాడు కృష్ణమూర్తిపనికూడా అంతే అయింది. చేత వాతా గాని వంటపని పూర్తిచేసుకుని ఆదరబాదరగా ఆఫీసులో పడితే తాళించెవులు ఇంటిదగ్గరే మరచిపోవడం తటస్థించింది. ఆ కంగారులో వెతికితే అవసరమైన కాగితాలే కనిపించలేదు. చివరికి కనిపించినా వెనకటి కసి తీర్చుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్న పెద్దగుమాస్తా చీవాట్లవల్ల ఉన్న కాస్త మతీ పోయినట్లయి ఆనాడు అతను చేసిన ప్రతిపనీ తప్పే అయింది. ఒకదానిమీద వ్రాయవలసింది మరొకదానిమీద వ్రాయడం, అయినదానికి కాదనీ, కానిదానికి అవుననీ వ్రాయడం, ఇల్లాగే ప్రతిదీ పొరపాటుగానే జరిగింది. ఒకసారి దారితప్పిన తర్వాత మళ్ళీ క్రమగతిలో పడాలంటే నెనక్కి మల్లాలిసిందే! చిత్తస్వస్థ్యంకోసం సాయంత్ర మెల్లా అవుతుందిరా అని ఆనాడు కృష్ణమూర్తి పట్ట బాధ ఇంత అంతా కాదు.

అటువంటి పరిస్థితిలో పోస్టువేళ అయింది. ఆవేళా, ఆఫీసుమూసేవేళా ఒకటే అయిందిగాని, కాకుంటే ఆ నా డతని శాఖకు వచ్చిన పెద్దకట్టను అప్పుడే విప్పవలసివస్తే నిజంగా అతనికి పిచ్చి ఎక్కిపోయేది. అందులో మర్నాడు ఆదివారంగూడా అవడంవల్ల దానితో అంత అవసరం లేక ఆ కట్టకట్ట అల్లాగే మెల్పులోకి తోసేశాడు.

ఇంతలో జవాను స్వంతఉత్తరాలు రెండు పట్టుకొచ్చి ఇచ్చాడు. అందులో ఒకటి కాద్దూ, రెండోది కవరూ!

కాద్దవంక చూస్తూ ఉండగానే అతని ప్రైవేటు పైనే ఎగిరిపోయింది. మూడురోజులక్రితంవఱకూ నిక్షేపంలా తిని తిరుగుతున్న తన మేనమామ అకస్మాత్తుగా గురువారంరాత్రి గుండె ఆగిపోయి చనిపోయాడట! అసలే అంతంతగా ఉన్న అతని మనస్థితికి ఈ దారుణవార్త మరింత వైకల్యం కలిగించి దంటే ఆశ్చర్యం ఏముంది?

అంత ఛిన్నాభిన్నమైన మనస్సుతో కృష్ణమూర్తి కవరు విప్పాడు. మొదటివాక్యం సగం చదువుకుని తన కళ్లను తానే నమ్మలేకపోయాడు. 'నాకు హోటలుతిండి పడదు. వండుకోలేక చస్తున్నాను. మరదలిని వెంటఇచ్చి చిరంజీవి సౌభాగ్యవతిని పంపవలసిందని కోరుతూ తా నెంత ప్రాధేయపడ్డా మూడు రోజులక్రితమేగా 'అమ్మాయి ఇంకా బలహీనంగా ఉన్నది. మూడోనెల వచ్చాక పంపుతా'మంటూ మామ గారు వ్రాసింది? ఇప్పు డిదేమిటి! శుక్రవారం మెయిలులో బయలుదేరి...శనివారం సాయంత్రం..... రాజమండ్రి వస్తున్నాము!' అరే ఇవ్వాలే శనివారమేనే! అదిగో మెయిలు టైముగూడా అయిపోయింది.

ఇక కృష్ణమూర్తి ఒక్కనిమిషంగూడా ఆఫీసులో కూర్చోలేకపోయాడు. అదృష్టవశాత్తూ పెద్దగుమాస్తా ఆనాడు అందరికంటే ముందే వెళ్లిపోయాడు. చకచకా బల్లమీద కాగితాలన్నీ చిందరవందరగా మెల్పులో కుక్కేసి సరాసరి స్టేషనుకు బయలుదేరాడు.

ఈ దరిద్రపుగొట్టు ఉద్యోగంవల్ల భూమిమీద పడి నెలరోజులైనా ఇంతవరకూ తన ప్రథమసంతానాన్ని మాయకునే అదృష్టం అతనికి కలగలేదు. కామవల్లీవులు అంతకుముందే అయిపోయాయి. అధికారులతో తనకున్న వైరుధ్యంవల్ల ప్రీవితేజీలీవులు మంజూరుకాలేదు. కాకపోయినా సరే నెలవుపెట్టాలంటే, వచ్చే నల్లైరాళ్లలోనూ కోత ఒకటి వస్తుంది.

అది భరించే తాహతు లేక నోరుమూసుకు పడి ఉన్నాడు. అంతకంటే ఏం చెయ్యగలడు పాపం ?

తల్లీ, బిడ్డా వస్తున్నారంటే అతని ఆతురతకు అంతులేకపోయింది. నెలలో చివరిరోజులు. చేతిలో ఒక్క రూపాయికూడా లేదు. ఎందుకైనా మంచిదని నారాయణరావు నడిగితే అతను కొద్దో గొప్పో వెనకఉన్నవాడు కాబట్టి అవగడంతోటే ఒక ఇరవై రూపాయలు ఇవ్వగలిగాడు. పొద్దుటినుంచీ సాయం కాలంవరకూ గడచిన అంధకారమయమైన అతని మానసికజీవితంలో ఈ ఉత్తరం రావడమూ, సమయానికి డబ్బుచిక్కడమూ వెన్నెలలా పనిచేసి కొంత ఉల్లాసం కలిగించాయి.

మెయిలు గోదావరి స్టేషనులో ఆటేనే పొగడు. రాజమండ్రి స్టేషనులో అయితే పెట్టే బేడా దింపు కోవడానికి వీలుంటుంది. అంతదూరం నడిచిపోతే ఆలస్యం అవుతుందేమో! అందులో సరిగ్గా వారంరోజుల క్రితమే ఇంటివారి పోరు పడలేక ఇల్లు మారవలసి వచ్చింది. పదిరోజుల కింద తాను వ్రాసిన ఉత్తరానికి మామగారి జవాబు వచ్చాక తాను తిరిగి సమాధానం వ్రాయడం పడనేలేదు. సమయానికి రాజమండ్రి స్టేషనులో ఉండకపోతే మామూలు ప్రకారం గోదావరికే వెళ్లిపోవచ్చు. పోనీ, అక్కడికి వెళ్లి తేనో! అదీ ఇంచు మించు ఇంతదూరమూ ఉన్నది. ఏమో ఏమవుతుందో! తాను వెళ్ళేసరికి రైలు వెళ్లిపోయి మామూలు ఇల్లే అనుకొని ఈ చీకట్లో ఇంత నడిశీతాకాలంలో తల్లీ, బిడ్డా ఎంత ఇబ్బంది పడతారో గదా!

ఛా! ఎంతసేపటికీ ఆలోచన తెమలడం? కృష్ణమూర్తి జట్కూలో ఎక్కడన్న మాటేగాని మనస్సు మాత్రం రాజమండ్రి గోదావరి స్టేషన్లలో పర్యాయ క్రమేణా భార్యాపుత్రుల నన్వేషిస్తోంది.

బండివచ్చి స్టేషనుముందు ఆగింది. తొంగిచూస్తే ప్లాటుఫారం మీద రైలు కనపడలేదు. జనం ఉన్నారు గాని మెయిలు నిరీక్షణకైన తహతహ కనిపించడంలేదు. వెళ్ళిపోయిందేమో అన్న ఆతురతతో బండివాడికైనా డబ్బు లివ్వకుండా గుప్పన గంతు వేసి కృష్ణమూర్తి ప్లాటు ఫారం మీద పడ్డాడు.

అమ్మయ్యా! మెయిలు రెండు గంటల ఆలస్య మట! పోర్టరు ధర్మమా అని చల్లని వార్త చెప్పాడు. అప్పటికి కృష్ణమూర్తి తహతహ కాస్త అణిగింది. వెంబడి వచ్చిన బండివాణ్ణి పంపించి, పెళ్లాంబిడ్డల రాక కోసం నిమిషాలు లెక్కబెడుతూ చికాకుతో పచార్లు చెయ్యడం మొదలుపెట్టాడు.

కడచింది అరగంటే అయినా ఒక మహాయుగం ఎదురుచూచిన ట్లనిపించింది. ఉండబట్టలేక పదేపదే స్టేషనుమాస్టరు గది దగ్గరికి వెళ్ళి వారినీ వీరినీ ఎంతలే టుని అడుగుతూనే ఉన్నాడు. ఈ స్టేషనువాళ్ళ కిదో రోగం. ఒక్కరూ సరిగా చెప్పరు. బోర్డుమీద గంటూ ఇరవై నిమిషాలు వేసిఉన్నది. అసిస్టెంట్లు రెండుగంటలన్నాడు. టిక్కెట్లు ఇచ్చే ఆయన మూడు అన్నాడు. చెకింగ్ ఇన్స్పెక్టరు నాలుగుసార్లు ర్లడిగినా తన్నుకాదన్నట్లు తల వంచుకుపోయాడు.

గంట అయింది, గంటన్నర అయింది. ఇంకా మెయిలురాలేదు. కృష్ణమూర్తి చిరాకుమాత్రం నిమిష నిమిషానికి అధికమవుతోంది.

'సామర్ల కోట దాటిందట' అని జనంలో పుకారు! ఈమాట విని అప్పడే రైలువచ్చేసిందన్నంత ఆతురతతో ఏమాత్రమూ ఆలస్యంకాకుండా పెళ్లాంబిడ్డలను కనుక్కోవడానికి వీలుగా రైలురాబోయేవంకే చూస్తూ నిలబడ్డాడు కృష్ణమూర్తి.

'ఆ! ఆ! ఎంతపని జరిగింది!'

'ఘోరం! ఘోరం! రెండుపెట్టెలు తుక్కు తుక్కు అయిపోయాయట'

'నూటవీధైమంది ముక్కు మొహమూ తెలియ కుండా చనిపోయారటయ్యా!'

'అనప ర్తిమలుపులో గూడ్సుబండితో మెయిలు డీకొన్నదట!'

కృష్ణమూర్తిగుండె ఆగిపోయినంతయింది. ఒకటి రెండు నిమిషాలు అతనిలో చైతన్యమే నశించిన ట్లయింది. మొహాన కత్తితో వేసినా నెత్తురుచుక్క కనిపించనంతగా నిశ్చేష్టుడైపోయాడు.

జనమంత ఎక్కడివాళ్ళక్కడ చెల్లాచెదరైపోతున్నారు. కొందరు గుండెలు దడదడలాడుతూ స్టేషను మాస్టరుగది చుట్టవేసి అత్యాతురతతో సమాచారం కోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. ఎవరిముఖం చూచినా భయభ్రాంతులు తప్ప మరొకటి గోచరించడంలేదు. స్టేషనులో ఉండవలసిన తమవాళ్ళే ఏమయిపోయారో అని హడావిడిపడి కొందరు అటూఇటూ తిరుగుతున్నారు.

వారి తోపుడువల్లా వీరి తోపుడువల్లా కొంచెం సేపు కొయ్యమొద్దులాగానే అటూ ఇటూ ఊగాడిన కృష్ణమూర్తి మరునిమిషంలో కార్లకింద నిప్పులు పోసినట్లయి ఉన్నచోట ఉండకుండా సంచలించి పోయాడు.

తరిమి తరిమి ఆ ఊహే అతని మనస్సులోకి వస్తోంది. ఎంత ధైర్యం తెచ్చుకుందామనుకున్నా లాభం లేకపోతోంది. ప్రథమసంతానం మోమైనా చూచుకునే యోగ్యత తనకు లేదేమో! పెట్టిపుట్టని అదృష్టం రమ్మంటేమాత్రం ఎట్లా వస్తుంది? ఏమో! భగవంతుడు తనమీద ఇంత నిర్దయ చూపడేమో! ఎల్లాగైనా అనపర్తి వెళ్లి పడితే తన అదృష్టం బాగుంటే తనవాళ్లు సురక్షితంగా ఉండగూడదూ! కర్మంచాలక గాయాలు తగిలినా.....అబ్బ! మళ్లీ అదే ఊహ!

ఎల్లా వెళ్లాడో వెళ్లాడు. కృష్ణమూర్తి కారులో కూర్చున్నాడు. కూర్చున్నాడా? ఆ స్థితిలో మనిషేమిటి? కూర్చోవడం మేమిటి? అతని గుండెల్లో రైళ్లు పరుగెత్తుతున్నాయి. సర్వదిశలా భూమ్యాకాశాలు గిర్రున తిరిగిపోతున్నాయి. అరగంటకింద బయలుదేరవలసిన కారుకాబట్టి సరిపోయిందిగాని మామూలు ప్రకారం అతను వచ్చాకే ఆ ఆలస్య మయిఉంటే అసాధ్యమైనా రెక్కలుకట్టుకుని ఎగరాలని ప్రయత్నించేవాడేమో కాని అందులోమాత్రం ఒక్క నిమిషం ఉండగలిగేవాడు కాదు.

నాలుగు మైళ్ళలో అనపర్తి వస్తోందనగా ఏవార్త వినవలసి వస్తుందో అని అతనిగుండె మరింత తీవ్రంగా దడదడ లాడింది.

అనపర్తి రాసేవచ్చింది. కారు రైలుకట్ట దాటుతోంది. అదిగో! అదిగో! అక్కడే కాబోలు ప్రమాదం

జరిగింది. బస్సు ఆపివేసి ప్రయాణీకులూ, బస్సువాళ్ళూ కూడా ఆ ప్రదేశం చేరుకున్నారు.

అబ్బ! ఎంత దారుణం! ఇటువంటి రైలుప్రమాదం ప్రపంచంలో మరెక్కడా జరిగిఉండదు. పది గంటల వేళ ఆ చీకట్లో ఆ ప్రదేశమంతా రక్తమయమై లసలసలాడి పోతోంది. తలలు చితికి, కాళ్ళు ముక్కలయి, పొట్టలు పగిలి, నానావిధ వికృతాకారాలతో మరణించిన అభాగ్యుల శవాలు అడిగేవారు లేక కొన్నీ, ఆనవాలు తెలియక మరీకొన్నీ పోలీసుల రక్షణలో పడి ఉన్నాయి. గుర్తుపట్టిన శవాలమీద పడి అయినవారు చేస్తున్న ఆక్రందనలు మిన్నుముట్టి పోతున్నాయి. క్రేనులు పనిచేసి కూలిపోయిన పెట్టెలను లేవనెత్తుతుంటే కేవలం రక్తమాంస పిండాలు కొన్ని బయట పడుతున్నాయి. తల్లులను కోల్పోయిన అనాథ శిశువులూ, కన్న సంతానం అదృశ్యం కాగా ఆవురావురని ఏడ్చే తల్లిదండ్రులూ, తమ బిడ్డలకు ఏ అపాయం వస్తుందో అని రెండుచేతులతో గుండె కానించుకునే మరణించిన దురదృష్టమాతృమూర్తులూ, కంటక శిలావృతమై అంధ కారమయమైన ఆ ప్రదేశాన్ని ద్రవీభూతం చేస్తున్నాయి.

ఆ మహాసంక్షోభంలో కృష్ణమూర్తి అన్వేషణ ప్రయత్నం ఏం ఫలిస్తుంది? పట్టరాని దుఃఖావేగంతో కనబడ ప్రతివ్యక్తినీ తనవారినిగూర్చి అడిగాడు. కాని అతనికి సమాధానం చెప్పేదెవరు? కళ్లు చిల్లులుపడేటట్లు ఎంతగాలించినా బ్రతికిఉన్నవారిలో ఎక్కడా అతని భార్య కనిపించలేదు. దుఃఖోద్వేగంతో గొంతెత్తి ఎంతఅరచినా, అడుగుల సవ్వడికే ఆతురతతో బదులు పలికే ప్రేయసి మధురవాక్కులుగాని, ఆర్తనాదం కాని అతనికి శ్రవోగోచరంకాలేదు. హతాశుడై, జరిగిన దారుణ సంఘటనకు పరితపిస్తూ, హతులయినవారి ఆప్తులమని ఎవ రెన్నిసార్లు వెళ్లిఅడిగినా విసుగుకోని క్వచిత్కంగా ఉన్న అధికారుల ఔదార్యంవల్ల, మృతస్త్రీకళేబరాలవద్దకు పోయి ఎంత పరీక్షించినా అతని భార్యజాడ కానరాలేదు. పోలీసుల అధీనంలో ఉన్న మాతాపితృవిహీనశిశుసమూహంలో తన బిడ్డ ఉండేమో గుర్తుపట్టడానికైనా అతనికి యోగ్యత లేకపోయింది.

తెల్లవారింది. కాంచనంకోసం కల్లబొల్లియేడ్పులు ఏళ్ళైన దొంగచుట్టాలు అదృశ్యమయిపోగా నిజమైన బంధువులు తమవారి శవాలకు అంత్యక్రియలు చెయ్యడంలో నిమగ్నమైపోయారు. మానవత్వం నశించని చూపరులకుమాత్రం చీకటిపొర తొలగడంవల్ల ఆ సంఘటన దారుణత్వం మరింత గాఢంగా హృదయాలను కలచి వేసింది.

పగలు పన్నెండయినా కృష్ణమూర్తి అస్వేషణ ఫలించలేదు. అతని మనస్సులో ఏ ఆలోచనకూ తావే లేకుండాపోయింది. ఆస్థితిలో అతన్ని ఓదార్చేందుకైనా అయినవాడు ఒక్కడూ లేకపోవడంవల్ల అతని దుఃఖం అవధులుదాటిపోయింది. అందువల్లనే కొంత సేపటికి దానంతటదే అణగిపోయిందికూడా!

కృష్ణమూర్తి భార్యపుత్రులను కోల్పోయినంత మాత్రాన ప్రపంచగమనం ఎందుకాగుతుంది? ఎవరున్నా, లేకపోయినా జగన్నాథరథం సాగుతూనే ఉండేటట్లు అన్నీ యథాప్రకారం జరిగిపోతూనే ఉన్నాయి.

విశాఖపట్నం పోయే రైలురావడముతో సబ్బముయిన కృష్ణమూర్తిపునస్సుకు చైతన్యం కలిగింది. 'ఏం చెయ్యాలి?' అన్న ప్రశ్న అతని కప్పటికి తట్టింది. విశాఖపట్నం! అత్తమామలు! అణగిపోయిన అతని దుఃఖం మళ్ళీ అతిశయించింది.

కదలబోతుండగా ఎల్లాగైతేనేం కృష్ణమూర్తి రైల్లో పడ్డాడు.

విశాఖపట్నం స్టేషనులో దిగిదిగడంతోటే రామారావుగారు కనిపించారు.

'ఏమోయి కృష్ణమూర్తి! అంత కులాసా?'

ఈ ప్రశ్నకు అతనేం సమాధానం చెప్పగలడు? జరిగిన సంగతంతా తెలుసుకొని ఆయనకూడా విచారించాడు. ఎవ రెంత విచారిస్తేమాత్రం అతని బాధకు ఉపశమనం ఎట్లా కలుగుతుంది?

మాటిమాటికీ తన పుండు తానే కెలుక్కోలేక కృష్ణమూర్తి తలవంచుకొని దారినిబడ్డాడు.

తీరా మామగారి ఇంటిద్గరకు పోగానే ఆ ఇల్లు తాళం వేసిఉన్నది. ఇరుగుపొరుగువాళ్లను వాకబుచేస్తే,

ఇద్దరుపిల్లల్ని వెంటబెట్టుకొని అమ్మాయివెంట ఆవిడ గూడా వెళ్లిందని తెలిసింది. రామరామ! ఆ వల్లకాటిలో వీళ్లనుగూడా తాను గుర్తుపట్టలేక పోయాడేమో! ఇదంతా ఏజన్మలోనో తాను చేసుకున్న మహాపాపానికి ఫలితం. హతవిధి! హతవిధి!

అయితే మామగా రేమైనట్లు? ఆ చుట్టుపక్కల ఇళ్ళవాళ్ళని ఎంతమంది నడిగినా ఆయనసంగతి తేలలేదు. చివరకు ఆయన ఆఫీసులోనే పనిచేస్తున్న నరహారిరావు నడిగితే పదిరోజులు సెలవుపెట్టి ఏ ఊరో వెళ్లా రనిమాత్రం తెలిసింది.

ఆయన వచ్చేదాకా అక్కడ పడిఉండి తానేం చెయ్యాలి? ఉన్నచోటికి వెళ్లివద్దామా అంటే, ఊరు గూడా తెలియలేదాయె! సర్వనాశనమయి ఈదుఃఖం తాననుభవించడానికి తోడు ఇతరులకుగూడా ఈవార్త తెలుపవలసిన బాధ్యత తనమీదే పడిందే! ఒకవేళ ఆయనకుగూడా ఎల్లాగో ఈ రైలుప్రమాదంసంగతి తెలిసి ఏ బస్సుమీదనైనా అనపర్తి వెళ్లారేమో! ఆయన రాకముందే తాను ఇటు వచ్చిఉండవచ్చు.

కృష్ణమూర్తి మళ్ళీ అనపర్తి వచ్చాడు. అతనికి వట్టి వెళ్లిగాని ఆయన వచ్చిఉంటేమాత్రం అక్కడే కూర్చునుండబోయాడా? అనపర్తి వెళ్ళడంవల్ల ఆయనైతే కనిపించలేదుగాని, ప్రమాదం జరిగినచోటు, గుర్తు పట్టడానికి వీలేనంతగా ఇతర ప్రదేశంతో కలిసిపోయినా, తద్దర్శనమాత్రం అతనికి వెనకటి భయంకరదృశ్యాలను స్మృతిపథంలో గోచరింపజేసింది. దాంతో తాను సరిగ్గా అన్వేషించలేదేమో అన్న అనుమానంగూడా తట్టింది. బ్రతికిఉండగా చూచుకోలేకపోగా కశేబరాలనైనా కళ్ళజూచే అదృష్టం తనకు లేకపోయింది. సర్వప్రాణి కోటికీ మరణం తప్పనిసరిఅయినా అంత్యసంస్కార సమయంలోగూడా ఆపేక్షతో కన్నీరు విడిచేవారు లేని ఇటువంటిస్థితిలో మరణంమాత్రం తనకు కాదుగదా జన్మ జన్మాలకూ మరెవ్వరికీ రాగూడదు!

ఇటువంటి ఊహలు పొర్లుకొస్తున్న మనస్సుతో అనపర్తినుండి కృష్ణమూర్తి రాజమండ్రి వచ్చాడు.

తీసుకునేల్చిన పైకమంతా ఖర్చయిపోయి, ఓపిక లేక బండీ ఎక్కుదామన్నా చేతిలో దమ్మిడిలేక, నిర్జీవప్రతిమవలె సోమవారం ఉదయం పదకొండుగంటల వేళ చిరాకు సభికంచేసే ఆ చిడిమిడి ఎండలో మెయినురోడ్డువెంట కృష్ణమూర్తి నడుస్తున్నాడు. అమ్మయ్యా! ఇంకొక్క మలుపు తిరిగితే ఇల్లు వస్తుంది. కాసేపు నడుం వాలిస్తేతప్ప అత నింక బ్రతకలేడు. ఇంతవరకూ అత నెట్లా బ్రతికి ఉండగలిగాడో అతనికే ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఇంతటి విషాద సన్నివేశంలోనూ దురదృష్టవశాత్తూ ఆత్మహత్యా భావమే అతనికి గోచరించలేదు కాని కాకుంటే ఈ పాటికి ఏపరలోకంలోనో తన ప్రియమైన భార్యనూ, తన రక్తమాంసాలతో మూర్తిభవించిన ప్రియతనూ జూణ్ణీ మనసారా ముద్దాడి తత్పరిష్కం తనమయ త్వంలో స్వర్గసుఖమే పొందగలిగేవాడు! ఛీ! ఛీ! తన నైచ్యం ఎంతవరకూ వచ్చింది? ఇంత దారుణ వార్త విన్నప్పటికీ తన మనస్సు ఆమూల్యంగా సంక్షోభించి దుఃఖించిందేకాని, ఇహలోకంలో తన్ను సుఖపెట్టడంకోసం సర్వస్వం త్యజించిన ప్రేయసిని కలుసుకోవడానికి తాను వెళ్లడం తన ధర్మమని అణు మాత్రమైనా తలపోయలేదే? ఇదేనా తన కృతజ్ఞత? ఇప్పటికైనా మించిపోయింది లేదు. కృష్ణమూర్తి ఇక లేడని లోకం నిస్సందేహంగా నిశ్చయించుకో వచ్చు!

అదేనా అతని ఇల్లు?

ఆ ఇల్లు అల్లా తాళం తెరిచిఉన్నదే? వెళ్లేటప్పుడు తాను మరిచిపోలేదుగదా! ఎల్లాగూ చనిపోదలుచుకున్న తనకు ఏంపోయినా ఇబ్బంది లేదుగాని ఆ నారాయణరావుపైకం ఇచ్చివెయ్యడానికి మాత్రం ఏదో ఒక వెండివస్తువైనా మిగిల్చిఉంటే బాగుండును! అంతకంటే తాను వాంఛించేది మరొకటి లేదు. తనకు పెద్ద ఆస్తిపాస్తులు ఉన్నవీ లేవు, ఉన్నవీ ఏమైనప్పటికీ వీసమెత్తేనా బెంగాలేదు!

ఎవరో తిరుగుతున్నట్లున్నారే? అదేమిటది రాజ్యమేనా? అదిగో అత్తగారే! పాపం మనమే రాలితో కుమార్తె గతించగా తన్నుమాత్రం భగవంతుడు మిగిల్చాడని విచారంతో బాధపడుతోంది కాబోలు!

ఆ! ఆ!

అదేమిటది నిజమేనా?

తా నున్నది పరలోకం కాదుగదా!

‘లచ్చా! లచ్చా!’

ఎంత బిగ్గరగా అరచినా అతని గొంతు అతనికే వినబడలేదు. లచ్చుమాత్రం నిజంగానే వచ్చి వాక్కిల్లో నుంచుంది. కృష్ణమూర్తి తన కళ్లను తాను నమ్మలేక పోతున్నాడు. అదిగో అత్తగారు! అదిగో రాజ్యం! అదిగో మోహనుడు! అంతా తనవంకే ఆశ్చర్యంతో చూస్తున్నారు. బావ వచ్చాడు, బావ వచ్చాడు అంటూ వాల్లిద్దరూ నిజంగానే కేకవేశారు. అందరూ సంతోషంగానే ఉన్నారే?

కృష్ణమూర్తి అడుగు ముందరికి పడడం లేదు. అదిగో పిల్లవాడి కేక!

ఒక్క గంతులో కృష్ణమూర్తి ఇంట్లోకి చేరి పోయాడు. అబ్బాయిని మనసారా కళ్లారా తనివితీరా చూచి గాఢంగా గుండె కదుముకున్నాడు. ఇంత గాఢత తెలియని ఆ పసికందు కెవ్వమని కేకపెట్టింది. లచ్చా, ఆమెతల్లి భయభ్రాంతులై ఇతని వాలక మేమిటో తెలియక తికమక పడిపోతున్నారు. దగ్గరకు వచ్చి చెయ్యి జాపిన భార్యకు కుమారుణ్ణి అందిస్తూ ఆమెవంక కృష్ణమూర్తి అనిపేషంగా చూచాడు.

* * * *

‘శుక్రవారం మెయిలులో బయలుదేరి సామర్ల కోటలోదిగి కాకినాడ వెళ్లి అక్కయ్యను చూచి మర్నాడు సాయంత్రం అంటే- శనివారం సాయంత్రం బస్సులో రాజమండ్రి వస్తున్నాము.’

ఆ ఉత్తరం సావధానంగా చదువుకుని కృష్ణమూర్తి తన తొందరపాటును తానే నిందించుకున్నాడు.